

Årsrapport for 2018 fra SNO til områdestyret på Vega

SNO lokalt:

Runar Jostein Omnø - SNO-Helgeland

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

Håkon Bikset, - Mannskap på båt og hjelpemann tiltak i verneområder.

Flesan I Vega, - en dag I mai 2018.

Innhold

1. Kjerneoppgaver	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.1 Motorferdsel, Laksoppsyn, Kulturminner.....	3
1.1.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet	3
1.1.2 Kort om aktiviteten	3
1.1.3 Resultater eller reaksjoner	3
1.1.4 Utviklingstrekk eller utfordringer	3
1.1.5 Anbefalte oppfølgingspunkter.....	3
2. Bestillingsoppgaver.....	4
2.1 Oppsyn/tilsyn/tiltak i verneområder	4
2.1.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet	4
2.1.2 Kort om aktiviteten	4
2.1.3 Resultater.....	4
2.1.4 Utviklingstrekk og utfordringer	4
2.1.5 Anbefalte oppfølgingspunkter.....	5
2.2 Fremmede arter; sitka/buskfuru	5
2.2.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet	5
2.2.2 Kort om aktiviteten	5
2.2.3 Resultater.....	5
2.2.4 Utviklingstrekk og utfordringer	5
2.2.5 Anbefalte oppfølgingspunkter.....	6
2.3 Fremmede arter; Mink	6
2.3.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet	6
2.3.2 Kort om aktiviteten	6
2.3.3 Resultater.....	6
2.3.4 Utviklingstrekk og utfordringer	6
2.4 Marin forsøpling i verneområder	7
2.4.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet	7
2.4.2 Kort om aktiviteten	7
2.4.3 Resultater.....	7
2.4.4 Utviklingstrekk og utfordringer	7
2.4.5 Anbefalte oppfølgingspunkter.....	8
2.5 Registrering og overvåkning av sårbare og sensitive arter	8
2.5.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet	8
2.5.2 Kort om aktiviteten	8
2.5.3 Resultater.....	8
2.5.4 Utviklingstrekk og utfordringer	8

1. Kjerneoppgaver (kontroll, tilsyn, informasjon, mv)

Kontroll med etterlevelsen av spesifiserte miljøløyper er kjerneaktiviteten til Sno, og skal opprettholdes i 2018. Basisen i det løpende kontrollarbeidet skal fortsatt bestå av uniformert tilstedeværelse i aktuelle naturområder kombinert med rutinemessig kontroll av etterlevelsen av regelverket. Den rutinemessige kontrollen skal skje i form av stikkprøver og systematisk oppfølging av etterretningstips. I tillegg skal det gjennomføres aksjoner der dette anses hensiktsmessig, gjerne i samarbeid med andre myndigheter.

1.1 Motorferdsel, Laksoppsyn, Kulturminner

Det har kun i beskjeden grad vært utført oppsyn/tilsyn innenfor feltene Motorferdsel, laksoppsyn og kulturminner, i Vega.

1.1.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet

Sitat fra faglige føringer: " Det er særlige forventninger til snøscooterkontroll, spesielt knyttet til kontroll med de nye kommunale løypene, samt innføring av nytt overtredelsesgebyr. Oppsyn med barmarkskjøring skal prioriteres særskilt. I tillegg skal det gjennomføres kontroll med vannskuter i verneområder der dette er særskilt regulert i verneforskriften."

1.1.2 Kort om aktiviteten

Hva gjelder motorferdsel er det ikke foretatt kontroller i 2018, - hverken til lands eller til vanns.

Det er kjørt noe laksoppsyn i Vega, men kun i beskjeden grad.

Vega har 1 kulturminne som SNO har tilsyn med. Dette er Bremstein Fyr. Det er utført tilsyn av fyret i 2018.

1.1.3 Resultater eller reaksjoner

SNO har ikke skrevet noen anmeldelser etter Lov om motorferdsel i utmark. Det er heller ikke registrert inndragninger/beslag av garn i 2018 i Vega.

SNO-Helgeland har ikke observert trafikk med vannscooter, - eller fått tips om slik kjøring, i Vega.

1.1.4 Utviklingstrekk eller utfordringer

Intet relevant til Vega.

1.1.5 Anbefalte oppfølgingspunkter

Intet relevant til Vega.

2. Bestillingsoppgaver

SNO-Helgeland har i 2018 hatt mest fokus på oppsyn- og tilsynsrollen i forhold til verneområdene og Verdensarvområdet i Vega. SNO har i tillegg forsøkt å få utført flest mulig av de bestilte oppdrag både på oppsyn, tilsyn, registreringer og tiltak i verneområder og verdensarvområdet.

2.1 Oppsyn/tilsyn/tiltak i verneområder

2.1.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet

Sitat fra faglige føringer:

- Kontroll og tilsyn: "Kontroll med etterlevelsen av miljølovverk er kjerneaktiviteten til SNO, og skal opprettholdes i 2018. Basisen i det løpende kontrollarbeidet skal fortsatt bestå av uniformert tilstedeværelse i aktuelle naturområder kombinert med rutinemessig kontroll av etterlevelsen av regelverket(...)"
- Tiltak: "Allerede igangsatte skjøtsels- og bekjempelsestiltak skal prioriteres i tillegg til fortløpende vedlikeholdsarbeid på skilt, informasjonstavler, infrastrukturtiltak mv. som tilhører forvaltningsmyndigheten."

2.1.2 Kort om aktiviteten

SNO-Helgeland har loggført 344 arbeidstimer i Vega i 2018, herav 262 timer i felt/verneområder. Det er med tjenestebåt kjørt 2260 km oppsyn/tilsyn i verneområder/verdensarvområdet i Vega.

2.1.3 Resultater

SNO-Helgeland har med noen få unntak fått utrettet bestilte tiltak samt oppsyns- og tilsynsoppdrag. Noen oppdrag, som eks. registrering av myteområder for fugl, er bare delvis utført da oppdraget er ganske omfattende, og derfor ikke har latt seg gjennomføre fullt ut. SNO har også etter beste evne forsøkt bistå Verneområdeforvalter ved en del "oppdukkende oppgaver" og transportbehov.

For utfyllende informasjon om oppsyn i verneområdene i Vega vises til Verneområdelogg.

2.1.4 Utviklingstrekk og utfordringer

Den generelt negative utvikling som er påvist for stort sett alle sjøfugler, må en anta også er gjeldende for verneområdene og Verdensarvområdet i Vega. Det er dog vanskelig å peke på konkrete arter som en år for år ser går tilbake i antall i dette området. Til det blir de registreringer SNO gjør for sporadiske.

Naturtilstanden generelt i både verneområder og Verdensarvområdet, synes være nogen lunde stabil.

SNO har ikke registrert noen påtagelig økning i antall fritidsbåter eller andre sjøfarende turister i området. Yrkestrafikken i forbindelse med havbruksanlegg har derimot økt sterkt. Dette gjelder trafikk med både store og små, - sakte- og hurtiggående, fartøy.

2.1.5 Anbefalte oppfølgingspunkter

For 2019 vil SNO-Helgeland forsøke få til noe tilsvarende aktivitet i Vega som tidligere år.

2.2 Fremmede arter; sitka/buskfuru

2.2.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet

Intet spesielt.

2.2.2 Kort om aktiviteten

SNO-Helgeland har i 2018 hatt bestilling oppdrag rettet mot bekjempelse av sitka og buskfuru i verneområder på Vega. De bestilte oppdrag er i stor grad utført.

2.2.3 Resultater

SNO-Helgeland gjennomførte sammen med innleid mannskap Håkon Bikset lusing og felling av spirer og mindre trær av sitka og buskfuru i Holandsosen NR. Ca. 5200 spirer/småtrær ble fjernet.

Figur 1: Bildene viser små trær og spirer av furu og sitka.

SNO-Helgeland har også stått for uttransport av felt tømmer fra hogstfelt i Kjellerhaugvatnet NR. Transporten foretatt med snøscooter.

For utfyllende informasjon vedrørende tiltak vises til Verneområdelogg.

2.2.4 Utviklingstrekk og utfordringer

Noe avhengig av hvor gamle de enkelte hogstfelt er, må en kunne anta at det i årene fremover vil fortsette å komme opp spirer av sitka og buskfuru i de aller fleste hogstfelt. Noen steder ser en også at stående sitkaskog i eller inntil verneområder har begynt å sette kongler og frø seg, og at det kommer opp spirer i nærområdet.

2.2.5 Anbefalte oppfølgingspunkter

Det bør være en overkommelig oppgave å få fjernet oppkommende sitka- og buskfuruspirer hvis en planlegger lusing i forhold til lengda på spirene. Gamle hogstfelt og områder der en enda ikke har felt trær, men har begynt å få spirer, bør gås over f.eks. hvert andre eller tredje år.

2.3 Fremmede arter; Mink

Geir Heggmo har fagansvar for fremmede arter i Nordland.

2.3.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet

Oppfølging av handlingsplan mot mårhund, oppfølging av meldinger. Oppfølging av handlingsplan mot mink, bekjempelse etter klarering fra SNO-S og fagansvarlige. Rapportering i Rovbase. Intet spesielt.

2.3.2 Kort om aktiviteten

SNO-Helgeland har i 2018 hatt som prioritert oppgave å gjennomføre jakt og felling av mink i Vegaøyene. SNO-Helgeland fikk i 2018 ikke bistand av SNO-hundeevipasje. Felling ble derfor gjennomført ved fangst med feller, - fortrinnsvis i været Søla.

SNO-Helgeland deltok også på vårparten i et prosjekt for utprøving av ny type minkfeller. Resultat er enda ikke kjent.

For øvrig vises det til egen rapport samt registreringer i Rovbase og verneområdelogg hva gjelder aktivitet vedr. fangst av mink i Vega.

2.3.3 Resultater

SNO-Helgeland har røktet ca. 30 feller i Vegaøyene i tidsrommet mars og april. Det ble tatt 4 mink. Samtlige ble tatt på felle i Søla LVO, Vega.

2.3.4 Utviklingstrekk og utfordringer

SNO-Helgeland vil prioritere bekjempelse av mink også i 2019. Vegaøyan Verdensarvområde vil i utgangspunktet være et kjerneområde for denne bekjempelse. Siden bekjempelsen av mink må kunne betegnes som "en tapt sak" hvis en tenker på hele Vega kommune, vil SNO ha som mål at de aktivt drevne dunværene skal holdes fri for mink i tiden for hekkende ærfugl. Aktiviteten vil spisset mot denne målsetting, og vil derfor bli videreført på steder og til tider som tidligere år.

2.4 Marin forsøpling i verneområder

K/V Heimdal ved kai i Brønnøysund med last etter innsamlet strandsøppel oktober 2018.

2.4.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet

Sitat fra "Faglige føringer for SNO 2018": "Bestillinger på marint søppel i verneområder skal prioriteres. Registrering og transport. Nye prosjekter skal så langt som mulig koordineres med prosjekt "Før fuglene kommer".

2.4.2 Kort om aktiviteten

SNO-Helgeland har i 2018 gjennom sommeren organisert og gjennomført oppsamling av strandsøppel i Verdensarvområdet i Vega.

Det var også planlagt 2 dager med oppsamling av strandsøppel i Hysværet LVO i Vega. Pga. dårlig vær lot ikke dagene seg gjennomføre.

2.4.3 Resultater

SNO-Helgeland har totalt organisert oppsamling og inntransport av ca. 600 sekker strandsøppel fra verneområder på Helgeland. Ca. 250 av disse sekkene var samlet opp i verdensarvområdet i Vega. For ytterligere informasjon vises til Verneområdelogg.

2.4.4 Utviklingstrekk og utfordringer

Strandsøppel i verneområder på Vega vil i uoverskuelig fremtid være et problem. Enorme mengder søppel samt mye strandlinje og stort antall øyer med rimelig øde og vanskelig tilgjengelighet og beliggenhet, gjør arbeidet med oppsamling krevende.

2.4.5 Anbefalte oppfølgingspunkter

Oppsamling av strandsøppel i verneområder, fortrinnsvis i "utværene" i Vega, vil i 2019 være en prioritert oppgave for SNO-Helgeland. SNO vil i 2019 videreføre ordningen med at grunneiere i utværene selv kan samle inn strandsøppel som så SNO henter og får brakt til avfallsmottak.

Det vil også være et mål for SNO-Helgeland å få til minimum 3 dager med oppsamling av strandsøppel i verneområder, - fortrinnsvis ved bruk av skoleelever.

2.5 Registrering og overvåkning av sårbare og sensitive arter

2.5.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet

Intet spesielt.

2.5.2 Kort om aktiviteten

SNO-Helgeland har i 2018 i rimelig stor grad utført registreringer av fugl i Vega. Tilnærmet alle bestilte registreringer fra verneområdeforvaltningen er utført. I tillegg er en god del ikke-bestilte registreringer gjort i tilknytning til andre oppdrag.

2.5.3 Resultater

Bestilt telling av teist i Muddvær viste at det på to lokaliteter i havneområdet var minst 98 teist, mens det i Bremstein ble registrert 300 teist på 4 lokaliteter i havneområdet. I Skjærvær ble det telt 656 på 3 lokaliteter ved havneområdet.

På Skjøla i Bremstein ble 80 - 90 krykkjer observert sittende ved ca. 50 reir.

Også annen fugl ble registrert under tellingene i Muddvær og Skjærvær. I Bremstein ble all observert fugl i været registrert.

SNO-Helgeland forsøker også å ha et øye til hekkende rovfugl i Vegaøyene. For første gang på ca. 10 år, og etter nesten like mange forsøk, lyktes en havørn å få en unge på vingene i Muddvær. Ellers har Vega en stabil god bestand av havørn.

Alle registreringer er lagt i artobs.

For ytterligere informasjon om registreringer for det enkelte verneområde vises til Verneområdelogg og ellers Artsobs.

2.5.4 Utviklingstrekk og utfordringer

SNO-Helgeland vil også i 2019 prioritere å få utført registreringer av fugl i Verdensarvområdet. Oppdatert kunnskap om bestander og hekkelokaliteter for fugl antas å kunne ha verdi i flere sammenhenger, bla. ved ulykker med store forurensing.

Statens naturoppsyn

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@naturoppsyn.no | **Nett:** naturoppsyn.no

Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet. Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets feltpersonell.

SNO ivaretar nasjonale miljøverdier og forebygger miljøkriminalitet. Oppgavene spenner fra kontroll og overvåking, til skjøtsel i verneområder, tilrettelegging i viktige natur- og kulturminneområder, informasjon og formidling.

SNO har også mange oppgaver knyttet til store rovdyr, både registrering av bestander, dokumentasjon av skader på husdyr og tamrein, og uttak av dyr det er gitt fellingstillatelse på. Ledelsen i SNO sitter i Trondheim, og vi har ca. 60 lokalkontor spredt over hele landet.